

International Science Group

ISG-KONF.COM

III

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE**

"SOCIETY AND SCIENCE. PROBLEMS AND PROSPECTS"

**London, England
January 25-28, 2022**

ISBN 978-1-68564-506-9

DOI 10.46299/ISG.2022.III

SOCIETY AND SCIENCE. PROBLEMS AND PROSPECTS

Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference

London, England
January 25 – 28, 2022

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

UDC 01.1

The III International Scientific and Practical Conference «Society and science. Problems and prospects», January 25 – 28, 2022, London, England. 628 p.

ISBN - 978-1-68564-506-9

DOI - 10.46299/ISG.2022.I.III

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	Ph.D. in Machine Friction and Wear (Tribology), Associate Professor of Department of Tractors and Agricultural Machines, Maintenance and Servicing, Lecturer, Deputy dean on academic affairs of Engineering and Energy Faculty of Mykolayiv National Agrarian University (MNAU), Mykolayiv, Ukraine
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D. (Economics), specialty: 08.00.04 "Economics and management of enterprises (by type of economic activity)"
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Kanyovska Lyudmila Volodymyrivna</u>	Associate Professor of the Department of Internal Medicine

30.	Стоянова-Коваль С. ВИКЛИКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛІ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ	141
31.	Цибульська Е.І., Науменко А.І. ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	144
32.	Цибульська Е.І., Діденко В.О. АНАЛІЗ СТАНУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	152
GEOGRAPHICAL SCIENCE		
33.	Задворний С. СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ГЕОГРАФІЧНОЇ СТРУКТУРИ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	160
34.	Стельмах В.Ю., Жабровець О.Г. АНАЛІЗ ХІМІЧНОГО СКЛАДУ ВОДИ ШТУЧНОГО ОЗЕРА ШАХТАСЬКОГО	164
GEOLOGICAL SCIENCES		
35.	Kostiuk O. PECULIARITIES OF LITHOLOGIC COMPOSITION OF UPPER CRETACEOUS–PALEOGENE DEPOSITS SEDIMENTATION OF FLYSCH CARPATHIANS SKYBOVA NAPPE IN THE PARASKA THRUST SHEET REAR PART	167
LEGAL SCIENCES		
36.	Guyvan P. THE RIGHT TO A FAIR TRIAL. EUROPEAN APPROACHES TO DEFINING THE MEANING OF THIS CONCEPT	169
37.	Rudnichenko S., Shevchenko N. CURRENT PROBLEMS OF ADMINISTRATIVE PROCEDURES OF ADMINISTRATIVE ACTIVITY OF PUBLIC ADMINISTRATION REGARDING SECURITY OF JUDICIARY	176
38.	Антошкіна В.К., Сердюк І.В., Сердюк О.О. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЕ ОСМИСЛЕННЯ ПОНЯТТЯ – «ДЕРЖАВА ЗАГАЛЬНОГО ДОБРОБУТУ»	179

СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ГЕОГРАФІЧНОЇ СТРУКТУРИ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Задворний Сергій,
викладач кафедри географії України і туризму
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

Географічна структура міжнародної торгівлі є одним із найважливіших показників зовнішньоекономічної діяльності. Особливе значення даний показник займає у контексті соціально-економічного розвитку регіонів України. Це викликано тим, що міжнародна торгівля є вагомим рушієм суспільного розвитку територіальних спільнот, а освоєння нових перспективних напрямків та ринків експорту товарів тільки підсилює позитивний економічний ефект. У сучасних умовах торгівля послугами, за вартісними показниками, подекуди починає значно перевищувати торгівлю товарами. Але у той же час, торгівля товарами займає провідні позиції та є традиційним сегментом міжнародних економічних відносин. Наявність товару на світовому ринку продукції є ознакою його якості та сприяє іміджевому «просуванню» місцевих виробників та регіону зокрема. Тому з огляду на це, Тернопільська область, володіє значним сировинним, інфраструктурним та інтелектуальним потенціалом, який повинен бути залучений до виробництва товарів, відповідно до високих міжнародних вимог, для конкурування на зовнішніх ринках.

Територіально-географічна структура узагальнює дані про масштаби міжнародної торгівлі з країнами, що належать до однієї частини світу або укрупненої групи країн. Географічна структура міжнародної торгівлі сформувалася під впливом світогосподарського поділу праці [2, с. 100]. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами Тернопільської області є динамічною та у геопросторовому відношенні багатовекторною із суттєвими територіальними диспропорціями.

За підсумками 2020 року зовнішньоторговельний оборот товарами області склав 854126 тис. дол. США, в т.ч.: експорт товарів – 448146,1 тис. дол. США, імпорт товарів – 405979,9 тис. дол. США. Сальдо зовнішньої торгівлі для області позитивне – 42166,2 тис. дол. США.

Зовнішньоторговельні операції здійснювались з партнерами з усіх регіонів світу (Рисунок 1). Перше місце за обсягами експорту-імпорту займає Європа (експорт – 344597,8 тис. дол., імпорт – 322101,7 тис. дол.). Значно менші вартісні обсяги торгівлі із країнами Азії (експорт – 51813,4 тис. дол., імпорт – 46544,1 тис. дол.), Америки (експорт – 5680,1 тис. дол., імпорт – 24015,4 тис. дол.) та Африки (експорт – 19804,9 тис. дол., імпорт – 1233,8 тис. дол.). Найменший рівень зовнішньоторговельної взаємодії із Австралією та Океанією, де експорт складає лише 40,8 тис. дол. та імпорт відповідно – 163,4 тис. дол. Позитивне сальдо

зовнішньої торгівлі товарами Тернопільської області наявне із трьома макрорегіональними групами країн (Європа, Азія, Африка), із двома – від’ємне (Америка, Австралія та Океанія).

Загалом зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 117 країн світу (в тому числі із Гонконгом (Особливим адміністративним районом Китаю), Гренландією, Пуерто-Ріко, Тайванем (Провінцією Китаю), Токелау та Фарерськими островами).

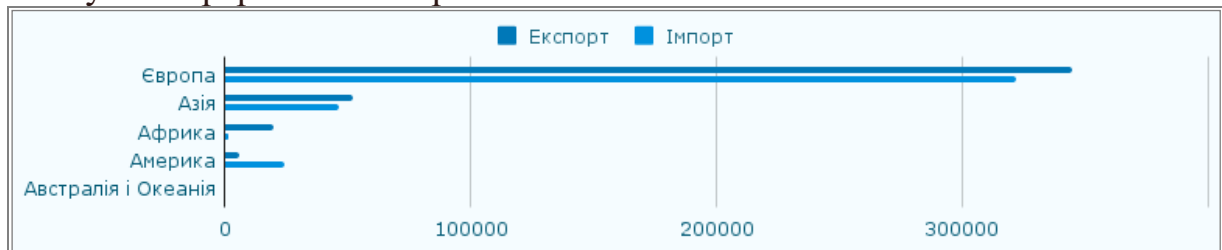

Рис. 1. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами Тернопільської області у розрізі макрорегіонів світу за 2020 рік, тис. дол. США [1]

Експортні поставки товарів здійснювалися до 105 країн світу (Рисунок 2). У загальному експорті товарів області лідерами були Польща (54,2%), Німеччина (4,7%), Китай (4,2%), Нідерланди (2,9%), Білорусь (2,6%), Румунія (2,1%) та Бельгія (2%). Експортні поставки до інших країн становили менше двох відсотків загального експорту області.

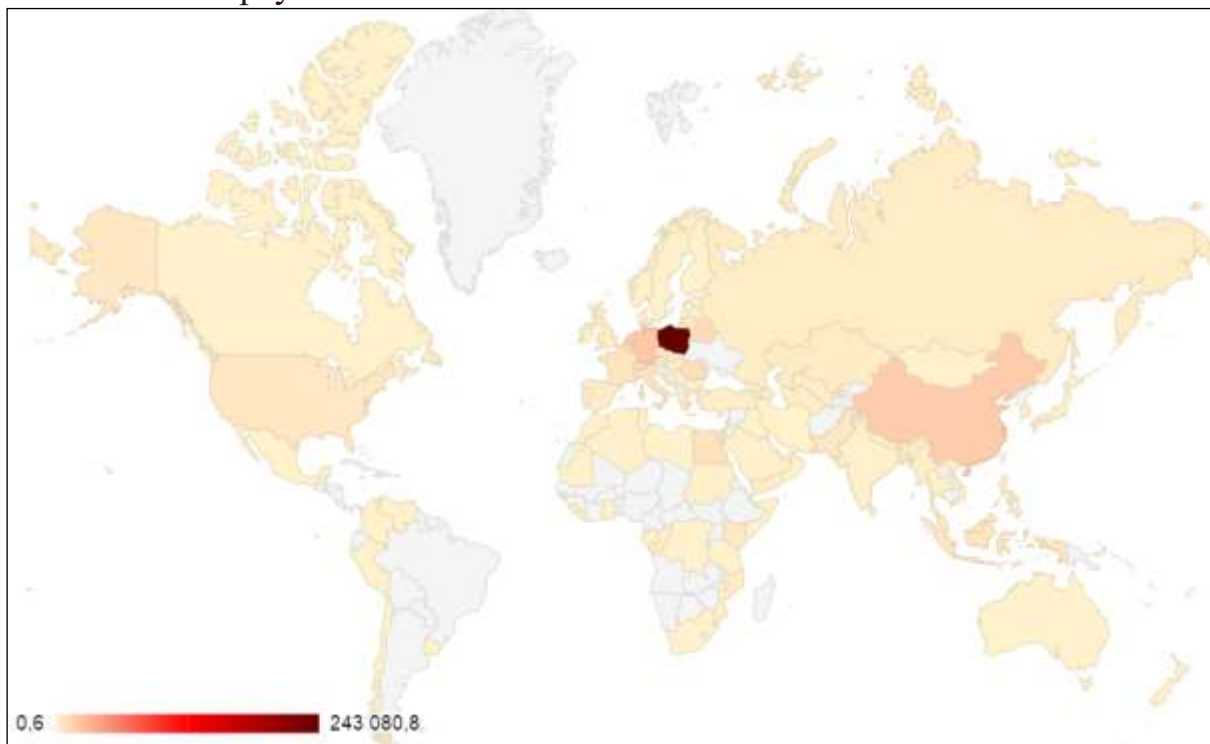

Рис. 2. Інтенсивність зовнішньої торгівлі (експорт товарів) Тернопільської області з країнами світу у 2020 році, тис. дол. США [1]

Постачання імпоротної продукції в Тернопільську область здійснювалось із 78 країн світу (Рисунок 3). Лідеруючі позиції у загальному імпорті товарів в область займали Польща (39,1%), Німеччина (9,2%), Литва (7,9), Китай (6,4%), Італія

(4%), Сполучені Штати Америки (3,9%), Швейцарія (2,3%), Білорусь (2,3%), Ісландія (2,2%), Франція (2,1%) та Угорщина (2%). Імпорتنі поставки з інших країн становили менше двох відсотків від загального імпорту товарів в область.

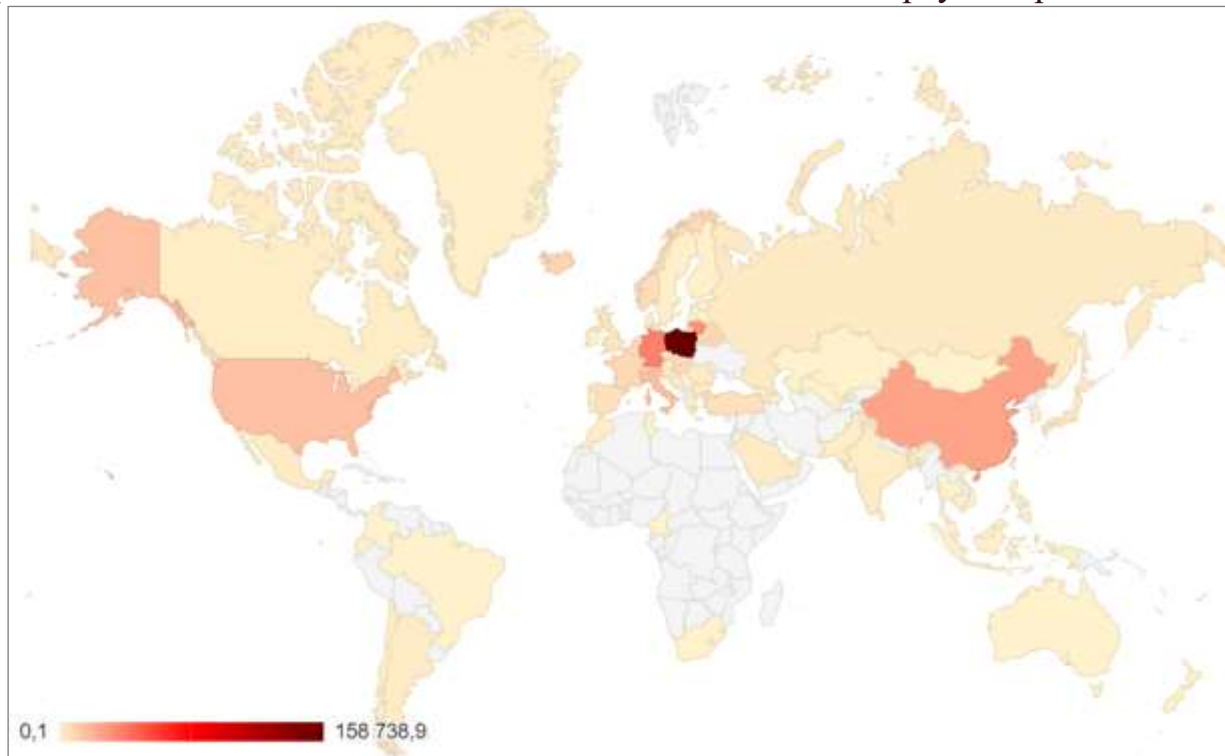

Рис. 3. Інтенсивність зовнішньої торгівлі (імпорт товарів) Тернопільської області з країнами світу у 2020 році, тис. дол. США [1]

Сальдо зовнішньої торгівлі товарами Тернопільської області загалом є позитивним. Із 76 країнами-партнерами сальдо додатне, що становить 2/3 від усіх партнерських країн. На основі вартісних показників зовнішньоторгівельного балансу Тернопільської області нами виділено 7 груп країн (Таблиця 1), які відповідно були проранжовані (Рисунок 4).

Таблиця 1

Групи країн за обсягом сальдо зовнішньої торгівлі товарами
Тернопільської області [1]

№ п/п	Група країн	Діапазон сальдо, тис.дол.	Кількість країн	Країни-лідери групи за показниками сальдо
1	Група А	84342 – 7500	3	Польща, Єгипет, Нідерланди
2	Група В	7500 – 5000	4	Румунія, Бельгія, Індонезія, Австрія
3	Група С	5000 – 2500	5	Малайзія, Кенія, Пакистан
4	Група D	2500 – 0	63	Білорусь, Ємен, Мозамбік,
5	Група Е	0 – -2500	30	Словаччина, Тайвань, Франція
6	Група F	-2500 – 10000	9	Ісландія, Італія, Китай
7	Група G	-10000 – -28786,3	3	Литва, Німеччина, США

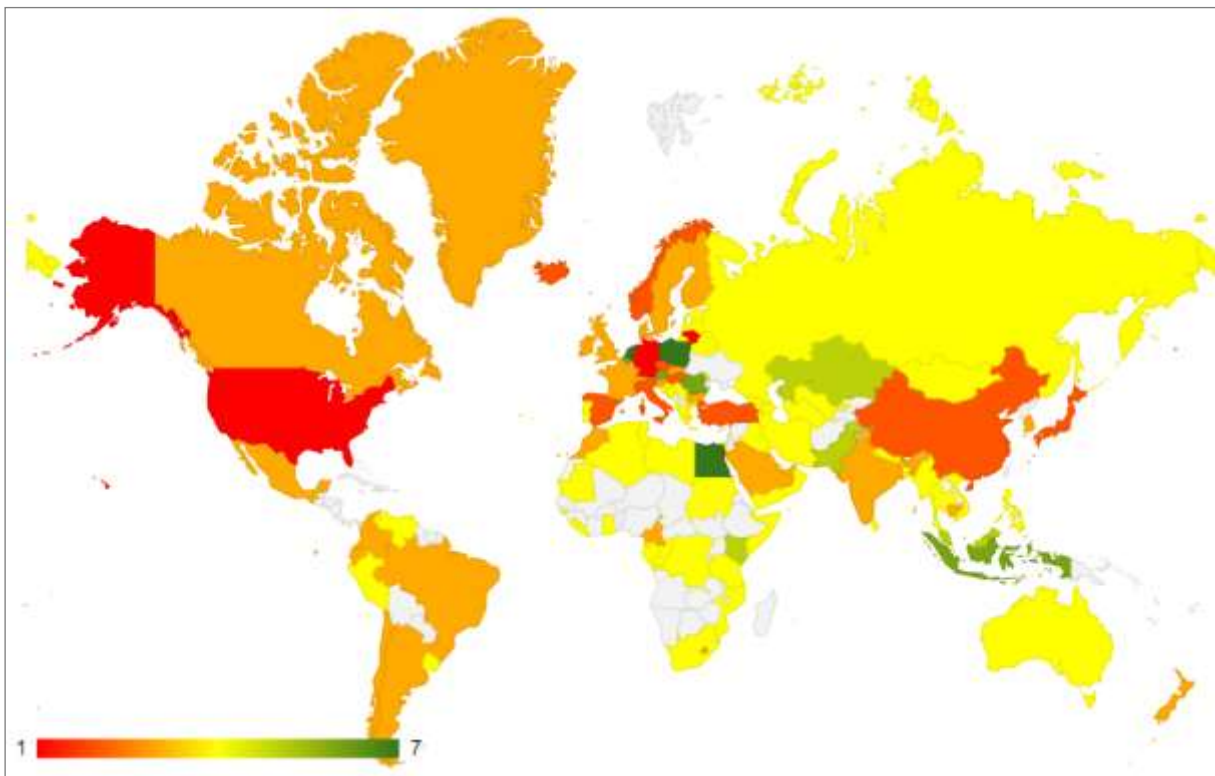

Рис. 4. Ранжування груп країн світу, партнерів Тернопільської області, за обсягом сальдо зовнішньої торгівлі товарами у 2020 р. [1]

Отже, підсумовуючи вище викладене доцільно відзначити, що ступінь активності обласного регіону у рамках зовнішньоекономічної діяльності є базовою ознакою розвитку. Сьогодні географічна структура зовнішньої торгівлі товарами Тернопільської області є динамічною та характеризується наступними ключовими особливостями: 1) головна країна-партнер області у торгівлі товарами – Польща; 2) вагомі показники експорту-імпорту наявні із країнами Європейського Союзу (Німеччина, Литва); 3) важливими торговельним партнерами області є США та Китай; 4) відсутність зовнішньоторгівельних операцій із окремими країнами Океанії, Латинської Америки і Карибів, Західної Африки.

Список літератури:

1. Головне управління статистики у Тернопільській області. Зовнішньоекономічна діяльність URL: <http://www.te.ukrstat.gov.ua/statinfoZDPB.html>.
2. Єрмакова О. А., Козак Ю. Г. Зовнішньоекономічна діяльність регіону: навчальний посібник. Одеса, 2013. 332 с.
3. Задворний С. Географічна структура зовнішньої торгівлі послугами Тернопільської області з країнами Європейського Союзу. Вісник Тернопільського відділу Українського географічного товариства. Тернопіль: СМП «Тайп». №5 (вип. 5). 2021. С. 26-30.
4. Статистичний збірник «Зовнішня торгівля товарами та послугами Тернопільської області». URL: http://www.te.ukrstat.gov.ua/files/Bul/ztt_z1_2020.pdf.